

روابط عمومی و توسعه سیاسی

مقدمه :

پیوند و نسبت میان روابط عمومی و توسعه را می توان از دو دیدگاه خرد و کلان بررسی کرد. از یک سو، روابط عمومی، نهادی وابسته به سازمان به شمار می رود که اهداف و برنامه های خاص دارد و در محدوده ای سازمانی عمل می کند؛ و از سوی دیگر، روابط عمومی جزئی از نظام سیاسی (یا دولت) محسوب می شود که از طریق جلب اعتماد مردم، برقراری ارتباط دوسویه، تشخیص و جلب افکار عمومی، می تواند در جهت توسعه ای همه جانبه و پایدار، گام ببرد. بدینه است که توسعه یافته‌گی بر ساختار مدیریت و فرهنگ روابط عمومی تأثیر خواهد گذاشت و روابط عمومی نیز متقابلاً بر توسعه و فرآیند آن، مؤثر خواهد بود.

اگر روابط عمومی را عبارت از «تلاش ها و اقدامات آگاهانه، برنامه ریزی شده و سنجیده برای استقرار و کسب تفاهم متقابل بین یک سازمان و گروه های مورد نظر سازمان» بدانیم، این نکته آشکار می شود که روابط عمومی قوی، با برنامه ها و چشم انداز های نو، روشن واقع بینانه هی خود، می تواند به راحتی فراگرد توسعه را آسان نماید و زمینه را برای گسترش آن فراهم آورد. اطلاع رسانی، انتشار اطلاعات، ارتباط دوسویه یا تعاملی، سنجش و جلب افکار عمومی، کسب تفاهم متقابل، قائل شدن جایگاهی ویژه برای مردم و خواسته ها و نظرات آنان و توجه به روابط بین دولت ها، ملت ها و فرهنگ ها، از جمله وظایف روابط عمومی محسوب می شوند که انجام درست و دقیق آنها، فرهنگ توسعه را بیجامدی کند. فرهنگ کار، تلاش، مشارکت، وفاق ملی، قانون گرایی را شامل آن، در گستره ای ویژگی فرهنگ سازی روابط عمومی ها فراز دارد.

بدینه است که در آستانه ای ورود به قرن بیست و یکم، روابط عمومی در سطح ملی و بین المللی، ناگزیر است خود را با تغییرات و تحولات زرف تطبیق دهد و از دستاوردهای نظری، علمی و فنی برای پیشبرد و ارتقاء اختلافات و تضادها در رسیدن به تفاهم و همکاری میان ملت ها، سازمان ها و افراد است.

تعريف و مفهوم توسيعه

توسعه در فرهنگ علوم سیاسی، به شرح زیر تعریف شده است:

- (۱) بهبود، رشد و گسترش همه‌ی شرایط و جنبه‌های ماذی و معنوی زندگی اجتماعی
 - (۲) گسترش ظرفیت نظام اجتماعی و برآوردن احتیاجات محسوس یک جامعه؛ امنیت ملی، آزادی فردی، مشارکت سیاسی، برابری اجتماعی، رشد اقتصادی، صلح و موازنۀ محیط‌زیست، مجموعه‌ای از این احتیاجات است.

توسعه علارت است از فرآیندی که جامعه را از یک دوران تاریخی به دوران تاریخی دیگری متحول می‌سازد (از دوره‌ی کشاورزی به دوره‌ی صنعتی یا از دوره‌ی صنعتی به دوره‌ی فراصنعتی و بالاتر) البته نظریه پردازان و صاحبنظران ارایه شده است که در این مقاله به موارد فوق سنتده‌م، شود.

نظر به های توسعه:

امروزه در محاذی و بحث‌های دانشگاهی و کارشناسی و نیز در رسانه‌ها، صحبت از توسعه‌ی وسائل و مفاهیم مربوط به آن فراوان است، و در زمینه‌ی توسعه موضع‌گیری‌ها و نظرات متفاوتی ابزار می‌شود. رخی توسعه را تها با الگوی غرب عملی می‌دانند و برخی دیگر شیوه‌های خاص توسعه‌ی بومی و عملی را پیشنهاد مکنند.

بدیهی است که توسعه برای بقای جامعه، لا زم و ضروری است و مانند قلب برای اندام زنده محسوب می شود. از این رو اگر قرار بارا شد جامعه ای پایدار بماند، باید توسعه پیدا کند. توسعه، امری تاریخی، انسانی، جهانی و نیز ضروری است. با توجه به این مطلب، گروهی شیوه‌ی تعامل میان سنت و نوگرایی را برای رسیدن به توسعه پیشنهاد می کنند؛ ولذا به جای تأکید بر شیوه‌ی غربی یا شیوه‌ی یورومی استفاده از تمامی تجارب شری و جهانی، در عین رعایت ویژگی های بومی و محلی را درست می دانند.

«مايكل تودارو» مي گويid: «توسعه را باید جرياني چند بعدی دانست که مستلزم تغييرات اساسی در ساختارهای اجتماعی، طرز تلقی عامه‌ی مردم و نهادهای ملي و نیز تسريع رشد اقتصادي، کاهش نابرابری و ريشه کن کردن فقر مطلق است». توسعه باید نشان دهد که مجموعه‌ی نظام اجتماعی، همانهنج با بنيازهای متنوع اساسی و خواسته‌های افراد و گروه‌های اجتماعی در داخل نظام، از حالت نامطلوب زندگی گذشته خارج شده و به سوی وضع یا حالتی از زندگی که از نظر مادی و معنوی بهتر است، سوق می‌پاید.

ویژگی های جامعه‌ی توسعه یافته و نو عبارت است از تحولات اقتصادی، نوسازی علمی و فرهنگی، سازماندهی جدید سیاسی و سازمان های جدید اجتماعی. در جامعه‌ی صنعتی، باور به علم و روش علمی، کارآبی و مردم سالاری وجود دارد. اهمیت یافتن فرد، ایجاد ساختارهای غیر حکومتی، کنترل قدرت تحصیلی دولت، گسترش طبقه متوسط، گسترش مسئولیت دولت برای حفظ اشتغال و رشد، ایجاد یهادهای حمایتی جامع برای عامه‌ی مردم و ارتقاء چشمگیر علم و فن آوری از ویژگی های جوامع نوبه شمار

بعاد توسعه:

هنگامی که از توسعه‌ی همه جانبه، پایدار و درون‌زا ساختن می‌گوییم، به ابعاد توسعه توجه داریم که بیارت است از توسعه‌ی اقتصادی، توسعه‌ی سیاسی، توسعه فرهنگی و توسعه اجتماعی.

وسعہ سیاسی :

اگر هدف اساسی توسعه را رسیدن به سطح زندگی شایسته‌ی عموم مردم در نظر گیریم، علاوه بر فرازیش سطح درآمد ملی و درآمد سرانه، توسعه‌ی جامعه، متضمن بلوغ سیاسی مردم است که مفهوم آن، جریان باثات و منظم کار حکومت، مشارکت نهادینه و متشکل مردم در جریان تصمیم‌گیری واداره‌ی جامعه دگرگونی در نهادهای قدرت، ایجاد تغییرات بنیادی در ساخت‌های نهادی، اجتماعی و اداری و ایجاد فرهنگ وسعة است.

۲۷ • ماهنامه ایرانی / GEDRUCKT IN IRAN / شماره ۳۱ / خرداد ۱۴۰۰

توسعه بدون وجود پیوند عملی و اطمینان بخش میان دولتمردان، مردم و نیروهای فکری جامعه، ناممکن است و در واقع می‌توان گفت که وحدت عملی قشرهای مختلف جامعه، پشتونهای اصلی برنامه‌ی توسعه به شمار می‌رود و تنها در این صورت است که همه امکانات، دارایی‌ها و ظرفیت‌های کشور، به شکل بهینه، به کار گرفته می‌شود.

توسعه‌ی سیاسی عبارت است از: «توانایی نظام سیاسی برای سازگاری با خواسته‌های در حال تغییر و تأمین آن‌ها از طریق سیاست گذاری و تضمین تداوم نظام سیاسی در ریارویی با خواسته‌های جدید و سازمان‌های سیاسی» تأمین خواسته‌های در حال تغییر، مهم‌ترین آزمایش چنین توسعه‌ی سیاسی پایداری است. (۱)

نقش روابط عمومی در توسعه سیاسی:

«روابط عمومی» و «توسعه‌ی سیاسی» دو اصطلاحی هستند که شاید کنار هم قراردادن آنها در کشور ما، برای بسیاری سوال برانگیز و غیرقابل قبول باشد، چرا که یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های جامعه‌ای که به توسعه‌ی سیاسی دست یافته این است که در آن اخبار و اطلاعات آزادانه جریان پیدا کند و به آسانی بتوان از اتفاق‌ها، رویدادها و چگونگی انجام کارهای جامعه‌آگاه شد و در مقابل، روابط عمومی در کشور ما همواره به عنوان مانع و سرّره مردم و نمایندگان رسانه‌ها در دست یابی به اطلاعات و اخبار تلقی می‌شده است.

از آنجا که روابط عمومی‌های جامعه‌ی ما عموماً دولتی هستند، به نظر برخی از کارشناسان این روابط عمومی‌ها نمی‌توانند، به گردش آزاد اخبار و اطلاعات و شکل گیری نهادهای مدنی کمک کنند. این در حالی است که بعضی دیگر براین عقیده اند که به خاطر ویژگی‌های جامعه‌ی ما که باعث شده بحث جامعه‌ی مدنی و توسعه‌ی سیاسی از طرف دولت مطرح شود، روابط عمومی‌ها هم می‌توانند و باید در خدمت سیاست های کلان دولت قرار گیرند و مناسب با نیازهای روز جامعه نه تنها از اعمال نظر و محدودیت بر سرّره گردش آزاد اخبار و اطلاعات خودداری کنند، بلکه به سمت برقراری و تقویت ارتباطات دوسویه‌ی مستولاً و مردم، کمک به شکل گیری و فعالیت تشکل‌های غیردولتی پیش بروند. صاحب نظران شخصی هایی را برای جامعه‌ای که از نظر سیاسی توسعه یافته است بر می‌شمارند که از جمله مهمترین آنها، می‌توان به قانون گرایی، مشارکت جویی، وجود احزاب و تشکل‌ها، بالا بودن مشروعیت سیاسی، وجود رقابت و تحرک سیاسی و اطلاع رسانی مناسب اشاره کرد و با این وصف نیازی به یادآوری نیست که روابط عمومی در دست یابی به توسعه‌ی سیاسی و سرعت آن یا سرّره توسعه شدن می‌تواند مؤثر باشد. رسیدن به حد بالا بی‌از مشروعیت، جلب مشارکت گسترده‌ی مردم به صورت آگاهانه و دگرگونی در روابط و نهادهای قدرت از طریق اطلاع رسانی، شفاقت، امتناع و ارتباط دوسویه‌ی تواند حاصل کارکرد روابط عمومی‌ها باشد.

اگر توسعه را به معنای بالا رفتن ظرفیت ماذی و معنوی جامعه و رسیدن به سطح جدیدی از نظم، پیچیدگی و نوآوری بدانیم، روابط عمومی در یک ساخت دموکراتیک کاهش دهنده‌ی فاصله و تسهیل کننده ای ارتباط میان جامعه و دولت است؛ ولی در یک ساخت غیردموکراتیک نقش و مسئولیت روابط عمومی عمده‌ای انجام تبلیغات یک سویه در جهت اعمال خواسته‌های دولت است. روابط عمومی‌ها با توجه به ماهیت، سطح و نوع وظایف و مسئولیت‌ها و کارکردهایی که در نظام اجتماعی و ارتباطات جامعه دارند، می‌توانند یکی از کانون‌ها و محورهای فرآیند توسعه سیاسی به شمار روند. جلب مشارکت مردم در تعیین سرنوشت و امکان بروز و ظهور ایده‌ها و اندیشه‌های نو و خلق دیدگاه‌های جدید در بستر جوامع از جمله مؤلفه‌های حرکت یک جامعه به سوی توسعه‌ی سیاسی است و در این میان نقش روابط عمومی‌ها به عنوان مراکز ارتباط گروه مرتبه با قشرهای مختلف و توده‌ی مردم در افزایش سطح بینش و تحرک سیاسی، عامل تعیین کننده و تأثیرگذاری است.

روابط عمومی‌ها با کمک ابزارهای ارتباطی قادرند در ایجاد همدلی، هم جهتی و هم اندیشه‌ی برای رسیدن به یک فرهنگ سیاسی بالا و مؤثر و نقش آفرین گام ببرند. اگر برای روابط عمومی وظایفی چون اطلاع رسانی، فرهنگ سازی، شکل دهی به افکار عمومی و ارتقاء سطح آگاهی‌های عمومی را در نظر بگیریم، با انجام درست هریک از آنها به راحتی بخشی از فرآگرد توسعه شکل می‌یابد و حرکتی قابل قبول صورت می‌گیرد. (۲)

چون توسعه‌ی سیاسی از طرف دولت‌ها مطرح شده است، روابط عمومی می‌توانند با گردش آزاد اخبار و اطلاعات به این توسعه کمک کنند و در خدمت سیاست کلان قرار گیرند.

روابط عمومی هم

می تواند در دست یابی به توسعه سیاسی و سرعت بخشیدن به آن مؤثر باشد و هم می تواند سد توسعه شود.

نقش نظرسنجی در توسعهٔ سیاسی

افکار عمومی بطور کلی به مجموعهٔ عقاید، نظرات و تصوّرات عموم افراد جامعه اطلاق می‌شود که در یک مقطع زمانی مشخص دربارهٔ یک موضوع خاص شکل می‌گیرد. چنانچه افکار عمومی را به این معنی در نظر بگیریم، تعامل زیادی با ارتباطات و روابط عمومی خواهد داشت و مثلثی را تشکیل می‌دهد که یک ضلع آن روابط عمومی است، ضلع دیگر آن افکار عمومی و ضلع سوم آن نظرسنجی است که به عنوان مجموعه اقدامات سازمان یافته و متدلوزیک برای سنجش عقاید جامعه به کار گرفته می‌شود تا از نتایج آن در ارتقاء کمی و کیفی سازمان استفاده شود. برای دولتمردان و سیاستمداران سنجش افکار و نظرات جهت شناخت ذهنیت جامعه، برای هدایت، کنترل و تغییر افکار و رفتار مردم مهم است. نظرسنجی و سیاست رابطهٔ زیادی با هم دارند که در اینجا تمکز ما بر توسعهٔ سیاسی است. صرفنظر از تعاریف متعددی که از توسعهٔ سیاسی صورت گرفته، اگرآن را به معنی افزایش پتانسیل و ظرفیت سیاسی موجود جامعه تلقی کنیم، توسعهٔ سیاسی چیزی جز تعامل مثبت بین حکومت (دولت) و جامعه نیست. دریافت نظرات تودهٔ مردم و افراد مختلف جامعه و جمع بندی آن خود یک نیروی جدیدی است که در حوزهٔ سیاست می‌تواند نقش ایفاء کند.

«نظرسنجی» روش و ابزاری است که از طریق آن می‌توانیم مسئولان را مجبور به پاسخگویی کنیم. اگر نظرسنجی وجود نداشته باشد، دولتمردان از نوع نیازها و خواسته‌های مردم و اولویت‌های آنان مطلع نمی‌شوند که درنتیجه تعادل نظام سیاسی را برهم می‌زنند. انکارسنجی یا یک فرآیند معتمد و قابل اطمینان علمی مجموعهٔ نیازها و تقاضاهای جامعه را جمع آوری می‌کند و مسئولان را به طور غیرمستقیم تحت فشار قرار خواهد داد.

نتایج نظرسنجی از ابزارهای غیرمستقیم است که مدیران و کارگزاران نظام سیاسی کشور به نیازهای جامعه پاسخ دهند. ابزارهای دیگری از جمله خشونت‌های سیاسی وغیره نیز وجود دارد که اینها نمی‌توانند نتایج کارکردی داشته باشند و از آنجاکه نظرسنجی یک کارشفاف و علمی است می‌تواند نتایج مثبت و کارکردی داشته باشد. یکی از مؤلفه‌هایی مشترک دیگر نظرسنجی و توسعه سیاسی، مشارکت است.

نظرسنجی یک نوع مشارکت است که در آن پاسخگویان به نحوی نظرات و عقاید خود را بیان می‌کنند و از آنجاکه نظرسنجی با روش‌های دقیق نمونه گیری صورت می‌گیرد، می‌تواند نظرات همهٔ جامعه را شامل شود. البته مشارکت، لایه‌های مختلف دارد که مشارکت همگی مانند رأی دادن، شرکت در جلسه‌های سیاسی وغیره را شامل می‌شود و نوع دیگر مشارکت، نظری است که افراد نظرات خود را بیان می‌کنند و افکارسنجی می‌تواند آن را تسهیل کند.

اگرتوانیم فرهنگ استفاده از نتایج نظرسنجی را نهادینه کنیم به نحوی به توسعه سیاسی کمک کرده‌ایم. (۳)

اصالت انسانی، الگوی توسعهٔ روابط عمومی: امروزه روابط عمومی ایران متأسفانه تحت سلطهٔ کسانی درآمده که برای حفظ منافع خود به شرح وفادارانهٔ امور پرداخته و درنوشته‌ها و آثارشان تنوری ها و برداشت‌های محافظه کارانه را تجویز می‌نمایند. با این حال اگرقرار است روابط عمومی فایده‌ای داشته باشد باید معرفت پرور و انتقاد کننده باشد. وظیفهٔ یک کارگزار روابط عمومی این است که جستجوی راه حل مسائل مورد بررسی اش را ادامه دهد و روابط عمومی را از چنگال نیرومند تضمیم گیران سیاسی و سازمانی و صاحبان قدرت و ابزار و ارهاند و راه را برای رشد مستقل آن هموار سازد.

در مجموع سه رفتار ویژه؛ سنتی و تبلیغی، ایدئولوژیک و رفتاری و بالا خرده اصالت انسانی به منزلهٔ الگوی توسعهٔ روابط عمومی در ایران قابل تشخصیس است. منطق حاکم بر الگو و رفتار سنتی و تبلیغی منطق زور، قدرت و تحکیم است و کنش کارگزاران روابط عمومی متأثر از بایدها و نبایدهای سازمانی و اجتماعی تضمیم گیران می‌باشد. الگوی ایدئولوژیک و رفتاری براین پیش فرض مبتنی است که روابط عمومی، ابزار و هدف اساسی برای مشروعیت بخشی از نظام سیاسی حاکم بر جامعه است و بر آن است که هیچ‌گونه تعارض

و تضادی بین کارگزاران حوزه های اجتماعی و سازمانی رخ ندهد. در این سیستم بیشتر کسب قدرت هدف است. اما نکته ای اساسی در الگوی توسعه ای روابط عمومی، اصالت انسانی، توزیع منابع قدرت و فرست ها و امکانات در میان کارگزاران روابط عمومی و تصمیم گیرنده کان سازمانی و دولت است که این امر از ظهور یک مدیر سلطه که تمام توانایی ها و نهادهای صنفی را تحت الشاعر قرار داده و نوعی دیکتاتوری والیگارش سازمانی ایجاد می نماید جلوگیری می کند. در این مکتب استقلال کارگزاران روابط عمومی تضمین می شود و مشکلات ناشی از ادراک نادرست از منافع، توانایی ها، وظایف، مبانی حرفه ای، قواعد و مقررات اجتماعی و سازمانی و تعهدات صحیح و کنترل می گردد و خلاصه اینکه نقش مؤثری در تنظیم قواعد مریبوط به رفتار قدرت های سازمانی و اجتماعی و پاسداری از مصالح عمومی ایفا می نماید. (۴)

علل افت و موافع توسعه ای روابط عمومی در ایران

اگرچه در ایران یک تعریف مشخص و پذیرفته شده از روابط عمومی وجود ندارد و تعاریف با توجه به نیات و اهداف اشخاص متفاوت است؛ اما روابط عمومی به طور مشخص می تواند با استفاده از اندازه و مقیاس سازمان ها تعریف شود. به طور کلی چهار مانع عمدۀ بر سر راه رشد و توسعه ای روابط عمومی ها در ایران وجود دارد:

- ۱- کاهش هزینه ها یا بودجه های تصویبی برای روابط عمومی های ایران.
- ۲- استفاده ای ناقص از فن آوری نوین در سیستم روابط عمومی.
- ۳- عدم استفاده از نوآوری ها و تجربیات مدیریتی کلان روابط عمومی کشورهای مختلف.
- ۴- سکون، جزئیت و انحصارگرایی، خاص روابط عمومی های ایران در عرصه ای ارتباطات عمومی و بین المللی است.

علاوه بر موارد فوق سرمایه گذاری نکردن در روابط عمومی های ایران، موجبات رکود در بازدهی و عملکرد دفاتر اطلاع رسانی را در سطح کلان کشوری فراهم آورده است. دلایلی که در این زمینه می توان بر شمرد عبارتند از:

- ۱- ضعف در بکارگیری بخش خصوصی
- ۲- ناهمانگی در اجراء
- ۳- ضعف ارتباط بین ارگان ها و سازمان ها
- ۴- وجود مقولات محدود کننده، سخت برای الگودهی و الگوپذیری برنامه ای روابط عمومی ها.
- ۵- عدم مسئولیت پذیری و نیز ناکارآمدی بعضی از دست اندکاران روابط عمومی که از طریق رابطه، به این پست گمارده شده اند.

با پیدایش تکنولوژی و نفوذ و اثرگذاری آن در روابط عمومی هایه عنوان جزئی از توسعه، کشورهای روبه رشد در برنامه ریزی برای توسعه ای روابط عمومی در سطح ملی به سمت یک استراتژی مبتنی بر کاربرد تکنولوژی، جهت گیری می کنند. این جهت گیری ها به موارد زیر معمول می شود:

- الف - ادغام ملاحظات تکنولوژیک در فرآیند برنامه ریزی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی روابط عمومی.
- ب - تقویت قابلیت های روابط عمومی به منظور صادرات فرهنگی و آموزشی، ایجاد و کاربرد مؤثر اطلاعات و پردازش آنها.

متأسفانه در ایران و دیگر کشورهای در حال توسعه، مشارکت فعال کارکنان روابط عمومی در تدوین و اجرای طرح های توسعه ای فرهنگی و سیاسی سطحی و پراکنده بوده است و میان متخصصان روابط عمومی که در اقلیت قرار دارند و غیر متخصصان که در اکثریت اند منازعه برنامه ریزی وجود دارد.

آنچه مورد نیاز است تلخیق سنجیده و هماهنگی فعالیت نهادهای گوناگون در بالا ترین و جامع ترین سطح آن است. به علاوه در تصمیم گیری برای برنامه های روابط عمومی کشور و تغییر ساختار آن باید پایی بر فاصله میان تحلیل گران و سیاست گذاران ایجاد کرد. این بدان معنی است که کشورهای در حال توسعه، اساساً به مکانیسمی برای ایجاد تحولات بنیادی در جوان ترین و ضعیف ترین واحد سازمان اداری یعنی روابط عمومی نیازمندند. متأسفانه در ایران تشکیلات اداری همیشه در برابر تغییرات برنامه ریزی شده

در یک ساخت دموکراتیک
روابط عمومی کاهش
دهنده‌ی فاصله و تسهیل
کننده‌ی ارتباط میان
جامعه و دولت است.
- در یک ساخت
غیردموکراتیک نقش و
مسئولیت روابط
عمومی عمدتاً انجام
تبليغات یکسویه در
جهت اعمال خواسته‌های
دولت است.

مقاومت کرده است.

با این که هرسازمان دادگاهی در ایران ملزم به تشکیل واحد منحصر بفردی برای روابط عمومی خود است، برای سازماندهی و کارآیی این واحد توجه به ویژگی های زیربرای نیل به توسعه ضروری است:

- ۱- مشارکت تمامی گروه های زیرنظر سازمان در تصمیمات برنامه های روابط عمومی
- ۲- دخالت اعضاء در تصمیم گیری های یک بعدی نگر.
- ۳- تحلیل کامل از تماش گزینه ها و نتایج احتمالی با استفاده از یک نیروی کار بسیار قابل و فنی.
- ۴- پشتیبانی یا پگاه های اطلاع رسانی ویژه ای سطح کشور از روابط عمومی ها.

نتیجه گیری:

روابط عمومی ها، چه در سطح ملی و چه در سطح بین المللی ناگزیرند خود را با تغییرات و تحولاتی ژرف، تطبیق دهنده از دستاوردهای نظری، علمی و فنی، برای پیشبرد و ارتقاء خود بهره مند شوند. اکنون توسعه چیزی جز فرآیند پویا و مستمر از تعامل میان دولت و جامعه ای مدنی نیست که به افزایش ثروت و درآمد سرانه، دگرگونی ساختار اقتصادی و سیاسی و ارتقاء سطح کلی زندگی اکثریت مردم و نیز توسعه سیاسی و فرهنگی جامعه، منجر خواهد شد. روی کار آمدن دولت آفای خاتمه و ایجاد فضای سیاسی تقریباً یکمین باز در کشور، وضعیتی را ایجاد کرده که روابط عمومی در مسیر گذراز نوع الگوی سنتی و تبلیغاتی به نوعی روابط عمومی مردم گرا با اصالت انسانی و تحول کیفی و ماهری قرار گرفته است که از نتایج آن می توان به پرنگ شدن فعالیت های ارتباطات مردمی، سنجش افکار و پاسخگویی، در مقایسه با فعالیت های انتشاراتی، تبلیغاتی و تشریفاتی اشاره کرد.

به نظر می رسد ادامه ای چنین روندی گریزنایی است؛ زیرا تقویت افکار عمومی و ارتقای آن، افزایش شهامت سیاسی مردم و رشد سطح سواد و تحصیلات مردم، حضور فتارهای نوین ارتباطی مثل اینترنت، تعدد احزاب سیاسی، افزایش بی نظیر تعداد نشریات و تقویت مطبوعات، تنوع نظام ارتباطات غیررسمی و گرایش دولت به شکستن انحصارها و پرهیز از تصدی گرایی، تنها یک راه برای رقم زدن سرنوشت روابط عمومی در ایران باقی گذاشته است که آن هم کمک به توسعه ای سیاسی و مردم گراست تا به عنوان یک مجموعه ای مقتدر در راستای رفع مشکلات سازمان ها و گروه های اجتماعی مرتبط با آنها تلاش کند.

در حال حاضر با توجه به تحولات درونی ایران و جوان بودن جامعه، ایجاد نگرش و فرهنگ نو و رواج قانونمندی و نظم در روابط فردی، گروهی، سازمانی و در روابط بین المللی، ضرورت پیدا کرده است. ایران وارد دوره ای تثبیت و قانونمندی خود شده و شکل دادن به افکار عمومی و رواج نهادهای مدنی و فرهنگی از لوازم توسعه در کشور است.

در این راستا روابط عمومی ها و ظایف و نقش های مهمی را بر عهده دارند که از آن جمله می توان به کار آمدی، اطلاع رسانی، پاسخگویی، افکار سنجی، ایجاد نگرش، ارتباط با رسانه ها و نقد و اصلاح نظریه ها و عملکردها اشاره کرد؛ با این حال روابط عمومی ها برای همگام شدن با جهان و ایران متحول، به سازمان دهی مناسب تشکیلاتی، مدیریت علمی، برنامه ای عمل مشخص و رعایت اصول اخلاق حرفه ای نیز نیاز دارند. روابط عمومی ها باید با ایجاد روابط دوسویه در حیطه ای عمل درون و برون سازمان، جلب مشارکت و افکار سنجی و انعکاس آن برای تصمیم گیری مدیران به عنوان سه وظیفه اساسی، فرهنگ مناسب را برای توسعه ایجاد کنند و در عین حال، به برنامه های سازمانی، توسعه ای ملی، گسترش جامعه ای مدنی و توسعه ای سیاسی در سطح کلان پری رسانند.

«والسلام»

منابع و مأخذ:

- ۱- پرویز علوی، جزو روابط عمومی ها و توسعه، اداره کل تبلیغات و زارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، ۷۹
- ۲- محمد خجسته نیا، مقاله نقش روابط عمومی در توسعه سیاسی، فصلنامه هنرهای سنتی، سال چهارم، شماره اول و دوم، بهار و تابستان ۷۸
- ۳- ابراهیم حاجیان، مقاله نقش افکار سنجی در توسعه سیاسی، ماهنامه روابط عمومی، شهریور و مهر ماه ۸۱
- ۴- مهدی یاقوبیان، کتاب فلسفه روابط عمومی کاربردی، ۱۳۸۱
- ۵- وداد آقا معلی زاده، مقاله علی افت توسعه روابط عمومی در ایران، فصلنامه هنرهای سنتی، سال ششم، شماره اول و دوم، ۱۳۸۰
- ۶- هوشمند سفیدی، مقاله نظام سیاسی و توسعه روابط عمومی در ایران، فصلنامه هنرهای سنتی، سال ششم، شماره اول و دوم، ۱۳۸۰